

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення, внесений Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 6319)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 10 квітня 2023 року (протокол № 115) розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення (реєстр. № 6319 від 18.11.2021), поданий Кабінетом Міністрів України.

Законопроект включено до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 07.02.2023 № 2910-ІХ. Розгляд зазначеного законопроекту Верховною Радою України передбачено у другому кварталі 2023 року.

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту він має на меті удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення, що сприятиме розвитку і поширенню практики створення органів самоорганізації населення як форми участі жителів у вирішенні окремих питань місцевого значення.

Для реалізації зазначеної мети законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про органи самоорганізації населення», зокрема щодо спрощення процедури створення органу самоорганізації населення; визначення повноважень і території діяльності органу самоорганізації населення; уточнення права обирати та бути обраними до органу самоорганізації населення; усунення неточностей щодо порядку створення і строку повноважень органу самоорганізації населення та його персонального складу; легалізації та реєстрації органу самоорганізації населення як юридичної особи; уточнення порядку

припинення органу самоорганізації населення та повноважень його персонального складу.

Крім того, з метою узгодження зазначених новел із положеннями законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» законопроектом передбачається внесення змін до вказаних законодавчих актів в частині питань, що стосуються уточнення поняття органу самоорганізації населення; кола суб'єктів надання дозволу на його створення; переліку осіб, які мають право подавати документи для державної реєстрації створення юридичної особи та громадського формування, що не має статусу юридичної особи, державної реєстрації припинення юридичної особи; переліку документів, що подаються для здійснення зазначених реєстраційних дій тощо.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши законопроект, висловлює низку зауважень до його змісту концептуального та редакційного характеру.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку зазначає, що законопроект не має впливу на показники бюджетів і у разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, розглянувши законопроект, дійшов висновку, що його положення регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Всеукраїнська громадська організація «Асоціація сприяння самоорганізації населення» у листі до Комітету на підтримку вказаного законопроекту відмічає, що запропоновані законопроектом зміни спрямовані на вирішення більшості проблемних питань правового регулювання діяльності органів самоорганізації населення. Серед позитивних новел законопроекту Асоціація сприяння самоорганізації населення відзначає наступні: спрощення порядку створення органів самоорганізації населення; усунення правової невизначеності в частині повноважень районних у місті рад щодо органів самоорганізації населення; уточнення положень стосовно територіальних рівнів діяльності органів самоорганізації населення; розмежування строків повноважень органів самоорганізації населення та їх персонального складу; закріплення неприбуткового характеру діяльності органів самоорганізації населення; обмеження строків розгляду місцевою радою ініціатив про створення органів самоорганізації населення та прийняття рішень про надання або ненадання дозволу на їх створення; запровадження обов'язкового органу внутрішнього контролю за фінансовою діяльністю органів самоорганізації населення та використанням майна територіальної громади.

Громадська організація «Центр політико-правових реформ» за результатами проведеного аналізу законопроекту наголошує на його важливості і актуальності

та звертає увагу на необхідності додаткового опрацювання його положень з метою удосконалення пропонованого законодавчого регулювання відповідних питань.

Громадська організація «Український незалежний центр політичних досліджень» у своєму листі висловлює підтримку прийняття законопроекту за основу та надає пропозиції до окремих його положень в частині унормування порядку проведення зборів (конференцій) жителів, на яких приймаються рішення щодо створення, діяльності та ліквідації органів самоорганізації населення.

Під час обговорення законопроекту також було взято до уваги, що 21 березня 2023 року Комітет провів круглий стіл на тему: «Органи самоорганізації населення: стан законодавчого забезпечення та перспективи його вдосконалення», в рамках якого народними депутатами України, представниками Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, органів місцевого самоврядування та їх провідних асоціацій, вітчизняних і міжнародних організацій та інституцій, експертами було всебічно обговорено положення даного законопроекту та наголошено на необхідності удосконалення нормативного регулювання питань, пов'язаних із створенням та функціонуванням органів самоорганізації населення, з огляду на застарілість та неактуальність окремих положень чинної редакції Закону України «Про органи самоорганізації населення», в тому числі у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою України.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань регіональної політики та місцевих бюджетів, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про органи самоорганізації населення» щодо удосконалення порядку організації, діяльності та припинення органу самоорганізації населення (реєстр. № 6319), внесений Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Зважаючи на необхідність комплексного техніко-юридичного та редакційного доопрацювання проекту Закону й узгодження окремих його положень з іншими положеннями законодавства, Комітет ухвалив врахувати при підготовці законопроекту до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту (зокрема, щодо визначення правової природи та уточнення правового статусу органу самоорганізації населення; врегулювання процедури перетворення органів

самоорганізації населення, утворених як комітети району у місті, на органи самоорганізації населення іншого рівня у разі створення відповідної районної у місті ради; регламентації порядку скликання та проведення зборів та конференцій жителів за місцем проживання; визначення переліку документів, що підтверджують наявність законних підстав для проживання на території, в межах якої створюється або здійснює діяльність орган самоорганізації населення; перегляду підстав припинення органу самоорганізації населення; доопрацювання інших його положень), і звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити про це під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Комітет визначив народного депутата України, Голову Комітету О.Шуляк.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

